

KIERUNEK:	POŁOŻNICTWO
STUDIA:	STUDIA STACJONARNE I STOPNIA - ROK 1
PRZEDMIOT:	NEONATOLOGIA I OPIEKA NEONATOLOGICZNA

**Szczegółowy program zajęć z neonatologii i opieki neonatologicznej
w Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka**

Zajęcia dydaktyczne z neonatologii i opieki neonatologicznej będą się odbywały w Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB oraz w Centrum Symulacji Medycznej UMB w terminach zgodnych z harmonogramem studiów, szczegóły zajęć praktycznych poniżej.

WYKŁADY - Online

1. Fizjologia okresu noworodkowego z uwzględnieniem: – czynników warunkujących prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny noworodka, – rodzajów odporności, czynniki modyfikujących odporność oraz odrębności układu odpornościowego noworodka, – działań profilaktycznych podejmowanych wobec noworodka Zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem.
2. Zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadą i urazem okołoporodowym, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV, w zależności od stopnia jego dojrzałości.
3. Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, rokowanie, metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka i specyfika opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości i stanu klinicznego z uwzględnieniem zasad prowadzenia tlenoterapii.
4. Żółtaczka okresu noworodkowego z uwzględnieniem zasad prowadzenia fototerapii. Stany przejściowe okresu noworodkowego.
5. Żywienie noworodka z uwzględnieniem jego dojrzałości i stanu klinicznego.

ĆWICZENIE 1. Centrum Symulacji Medycznej UMB

1. Podstawy odbywania ćwiczeń w KNiITN: – komunikacja wewnątrzdziałowa, – zapobieganie zakażeniom szpitalnym.
2. Opieka położnej nad noworodkiem urodzonym o czasie i przedwcześnie bezpośrednio po urodzeniu (na sali porodowej, sali cięć cesarskich) z uwzględnieniem: – oceny stanu noworodka według obowiązujących skal oceny i algorytmów, – wykonywania zabiegów okołoporodowych u noworodka, obejmująca: – formułowanie diagnozy pielęgniarzkiej, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarzkiej, – prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta.

ĆWICZENIE 2. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

Wejściówka - test (5 pytań jednokrotnego wyboru)
1. Karmienie naturalne noworodka z uwzględnieniem: – promowania karmienia naturalnego, – prowadzenia poradnictwa laktacyjnego w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, – rozpoznawania problemów laktacyjnych, – podejmowania działań prewencyjnych zakresie problemów laktacyjnych – idea BMK

1. Opieka położnej/położnego nad noworodkiem urodzonym o czasie i przedwcześnie bezpośrednio po urodzeniu, w trakcie przyjęcia na oddział noworodkowy oraz w trakcie dalszej hospitalizacji.
 - Opieka położnej nad noworodkiem zaszczepionym z uwzględnieniem:
 - Rozpoznawania i klasyfikowania NOP,
 - Charakteryzowania miejscowych oraz uogólnionych reakcji organizmu występujących u noworodka po szczepieniu ochronnym,
 - Udzielania wyczerpujących informacji na temat postępowania w przypadku NOP.

ĆWICZENIE 3. Centrum Symulacji Medycznej UMB

1. Resuscytacja noworodka z uwzględnieniem:
 - rozpoznawania stanu zagrożenia życia oraz sytuacji wymagających resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
 - dobierania właściwych środków i metod w świadczeniu opieki w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
 - wykonywania początkowych zabiegów resuscytacyjnych (zabezpieczenie przed utratą ciepła, udrożnienie dróg oddechowych, stymulacja dotykiem),
 - wykonywania zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (z wyłączeniem intubacji dotchawiczej)
 - przygotowania noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow.
 - zapobiegania powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka
 obejmująca:
 - formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarstwa,
 - prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta.

ĆWICZENIE 4. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

1. Opieka położnej nad noworodkiem w warunkach szpitalnych i poza szpitalnych z uwzględnieniem:
 - planowania i sprawowania specjalistycznej opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego,
 - dokonywania oceny stanu noworodka,
 - monitorowania w sposób bez przyrządowy i przyrządowy czynności życiowych noworodka,
 - uczestniczenia w badaniach diagnostycznych noworodka,
 obejmująca:
 - formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarstwa,
 - prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta.
2. Opieka położnej nad rodzicami noworodka z uwzględnieniem:
 - oceny wydolności opiekuńczej rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi
 - podejmowania wobec rodziców noworodka działań edukacyjnych promujących zdrowie, przygotowujących ich do opieki nad dzieckiem w domu,
 obejmująca:
 - formułowanie diagnozy pielęgniarstwa, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarstwa,
 prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta.

Weryfikacja wiedzy (zakres wiedzy z ćwiczeń 1- 4); test (5 pytań jednokrotnego wyboru)

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Na wszystkich zajęciach praktycznych realizowana jest opieka nad noworodkiem w KNIITN:

- uczestniczenie w przekazaniu przez położną raportu z dyżuru nocnego,
- zapoznanie się z przydzielonymi na dzień ćwiczeniowy obowiązkami oraz pacjentami,
- formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarskiej,
- przygotowanie oddziału do obchodu lekarskiego,
- uczestniczenie w obchodzie lekarskim (przygotowanie noworodka do badania, wykonywanie zleceń lekarskich),
- przygotowywanie i uzupełnianie dokumentacji medycznej- przekazanie raportu z dyżuru

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

Wejściówka - test (5 pytań jednokrotnego wyboru)

Temat wiodący zajęć praktycznych

Wykonywanie opieki położnej nad noworodkiem urodzonym o czasie i przedwcześnie bezpośrednio po urodzeniu (na sali porodowej, sali cięć cesarskich) oraz w trakcie przyjmowania na oddział noworodkowy z uwzględnieniem oceny stanu noworodka według obowiązujących skal oceny i algorytmów oraz wykonywania zabiegów okołoporodowych:

- zabezpieczenie przed utratą ciepła,
- ocena według skali Apgar
- oznakowanie,
- zabieg odpępnienia,
- pomiary antropometryczne,
- badanie podmiotowe i przedmiotowe,
- profilaktyka zakażeń przedniego odcinka dna oka,
- szczepienia ochronne,
- profilaktyka choroby krwotocznej,
- profilaktyka krzywicy,
- badania przesiewowe.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 2. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

Temat wiodący zajęć praktycznych

Wykonywanie opieki położnej nad noworodkiem w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych z uwzględnieniem planowania i sprawowania specjalistycznej opieki nad noworodkiem w zależności od stopnia jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego:

- prowadzenie karty obserwacji (ocena stanu noworodka, monitorowanie w sposób bezprzrządowy i przyrządowy czynności życiowych noworodka,
- rozpoznawanie miejscowych oraz uogólnionych reakcji organizmu występujących u noworodka po szczepieniu ochronnym, udzielanie wyczerpujących informacji na temat postępowania w ich przypadku,
- udział w badaniach diagnostycznych,
- udział w konsultacjach lekarskich,
- prowadzenie fototerapii i tlenoterapii,
- przekazywanie informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 3. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

Temat wiodący zajęć praktycznych

Wykonywanie opieki położnej nad karmieniem noworodka z uwzględnieniem promowania karmienia naturalnego, prowadzenia poradnictwa laktacyjnego w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawania problemów laktacyjnych, podejmowania działań prewencyjnych zakresie problemów laktacyjnych:

- przystawienie noworodka do piersi, karmienie noworodka butelką i drogą zgłębnika dożołądkowego,
- edukowanie laktacyjne matek,
- rozwiązywanie problemów laktacyjnych,
- udzielenie porad laktacyjnych w ramach oddziału, punktu laktacyjnego oraz Banku Mleka Kobięcego.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 4. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

Temat wiodący zajęć praktycznych

Wykonywanie opieki położnej nad noworodkiem w stanie zagrożenia życia uwzględnieniem rozpoznawania stanu zagrożenia życia oraz sytuacji wymagających resuscytacji krążeniowo-oddechowej, w ramach sali porodowej, sali operacyjnej oraz oddziału intensywnej terapii noworodka:

- zabezpieczenie przed utratą ciepła,
- udrożnienie dróg oddechowych,
- stymulacja dotykiem,
- przygotowanie noworodka do resuscytacji za pomocą aparatu Neopuff, do podłączenia wentylacji wspomagającej czynność oddechową przez zastosowanie nCPAP oraz aparatu Infant Flow.
- zapobiegania powikłaniom wynikającym z resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 5. Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka USKwB

Temat wiodący zajęć praktycznych

Wykonywanie opieki położnej nad rodzicami noworodka

- ocena wydolności opiekuńczej rodziców,
- podejmowanie wobec rodziców działań edukacyjnych promujących zdrowie,
- przygotowanie rodziców ich do opieki nad dzieckiem w domu.

Analiza stanu klinicznego dziecka oraz prowadzonych czynności pielęgnarskich:

Samodzielne przedstawienie opisu przypadku klinicznego z uwzględnieniem planu opieki, problemów i realizacji planu opieki.

Weryfikacja wiedzy (zakres wiedzy z ćwiczeń 1- 4); test (5 pytań jednokrotnego wyboru)

Podręczniki niezbędne do uzyskania podstawowych wiadomości z przedmiotu:**LITERATURA PODSTAWOWA (3-5 pozycji)**

1. Świetliński J.: Neonatologia Tom I i II. PZWL, Warszawa 2021.
2. Salomończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023.
3. Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA (3-5 pozycji)

1. Nehring-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A.: Karmienie piersią w teorii i praktyce. Podręcznik dla doradców i konsultantów laktacyjnych oraz położnych, pielęgniarek i lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 rok z późniejszymi poprawkami w sprawie - Standardu opieki około porodowej

Ćwiczenie 1.	Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022.	
	Rozdział 2.	2.1-2.4 Ocena stanu ogólnego (s.23-32)
	Rozdział 3.	3.1-3.6 Termoregulacja (s.37-44)
	Salomończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 1.	1.3 Zaopatrzenie noworodka w znak identyfikacyjny po urodzeniu (s. 5) 1.4 Odpepnięcie i zabezpieczenie kikuta pępownicy (s.6-8) 1.10 Profilaktyka zakażeń przedniego odcinka oka (s.15-16)
	Świetliński J.: Neonatologia Tom I i II. PZWL, Warszawa 2021.	
	Rozdział 6.	Postępowanie z donoszonym noworodkiem w Sali porodowej /Sali cięć (s.64-85)
Ćwiczenie 2.	Rozdział 8.	Noworodek urodzony przedwcześnie- wcześniak (s.144-149)
	Nehring-Gugulska M., Żukowska- Rubik M., Pietkiewicz A.: Karmienie piersią w teorii i praktyce: podręcznik dla doradców i konsultantów laktacyjnych oraz położnych, pielęgniarek i lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.	
	Rozdział 1.	Sztuka karmienia piersią (s.69-81)
	Rozdział 2.	Odciąganie i przechowywanie mleka kobiecego. Wybór odciągania (s.91-103)
	Rozdział 3.	Standard porady laktacyjnej (s.129-141)
	Rozdział 4.	Warianty anatomiczne (s.171-174) Wcześniactwo a karmienie piersią (s.379-385)
	Salomończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 2.	2.1-2.13 Karmienie piersią (s.23-41)
	Rozdział 3.	3.1 -3.10 Postępowanie z pokarmem dla noworodka (45-53)
	Świetliński J.: Neonatologia Tom I i II. PZWL, Warszawa 2021.	
	Rozdział 15	Bank mleka- główne założenia (s.277-289)
	Świetliński J.: Neonatologia Tom I i II. PZWL, Warszawa 2021.	
	Rozdział 7.	Opieka nad zdrowym noworodkiem (s.85-134)
	Tom 2	
	Rozdział 18.	Szczepienia ochronne u noworodka -procedura zabiegu (s.446-462)
	Rozdział 26.	Dokumentacja medyczna (s.600-602)
Salomończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023		
	Rozdział 1.	1.12 Szczepienia w okresie noworodkowym (s. 16) 1.15 Dokumentacja w oddziale neonatologicznym (s.20)

Ćwiczenie 3.	Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022.	
	Rozdział 6.	6.1 -6.8 Resuscytacja noworodka (s.89-99)
	Salamonczyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 7.	9.2 Zasady resuscytacji noworodków (s.167-183)
Ćwiczenie 4.	Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022.	
	Rozdział 2.	2.2. Badanie kliniczne (s.24-28) 2.3. Przegładowe badanie neurologiczne (s.28-32) 2.4. Ocena dojrzałości (s. 32-36) 25.2 Wypis noworodka do domu (s.670-674)
	Rozdział 25.	25.3 Opieka nad noworodkiem wypisanym do domu (s. 674-683)
	Salamonczyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 1.	1.13 Wstępna ocena stanu noworodka (s.17) 1.15 Dokumentacja w oddziale neonatologicznym (.20)
	Świetliński J.: Neonatologia Tom I i II. PZWL, Warszawa 2021.	
	Rozdział 18. Rozdział 30.	Opieka ukierunkowana na rodzinę (s 315-319) Jak pomóc rodzicom przetrwać pobyt na oddziale intensywnej terapii noworodka? (s.410-416)
	Tom 2 Rozdział 17.	Przygotowanie noworodka do wypisu do domu (s.441-444)

Zajęcia praktyczne 1.	Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022.	
	Rozdział 2.	2.1-2.4 Ocena stanu ogólnego (s.23-32)
	Rozdział 3.	3.1-3.6 Termoregulacja (s.37-44)
	Salamonczyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 1.	1.3 Zaopatrzenie noworodka w znak identyfikacyjny po urodzeniu (s. 5)
		1.4 Odpętnienie i zabezpieczenie kikutu pępowiny (s.6-8)
		1.10 Profilaktyka zakażeń przedniego odcinka oka (s. 15)
		1.13 Wstępna ocena stanu noworodka (s.17-19)
		1.15 Dokumentacja w oddziale neonatologicznym (s.20)
		1.9.Pomiary antropometryczne (s.12-14)
		1.12 Szczepienia w okresie noworodkowym (s.16-17)
		Standar opieki okołoporodowej – jako cały dokument z późniejszymi poprawkami
Zajęcia praktyczne 2.	Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022.	
	Rozdział 6. Rozdział 22	Noworodek z małą masą urodzeniową masa ciała (s.79-90) Kryteria wypisania noworodka ze szpitala oraz zasady opieki w warunkach domowych (s.515-568)
	Świetliński J.: Neonatologia Tom I i II. PZWL, Warszawa 2021.	
	Rozdział 20. Rozdział 22.	Dobry dotyk (s.331-335) NIDCAP Zintegrowana opieka rozwojowa nad noworodkiem i program oceny
	Rozdział 30.	Jak pomóc rodzicom przetrwać pobyt na oddziale intensywnej terapii noworodka?
	Tom 2 Rozdział 17.	Przygotowanie noworodka do wypisu do domu

Zajęcia praktyczne 3.	Nehring-Gugulska M., Żukowska- Rubik M., Pietkiewicz A.: Karmienie piersią w teorii i praktyce: podręcznik dla doradców i konsultantów laktacyjnych oraz położnych, pielęgniarek i lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.	
	Rozdział 1.	Sztuka karmienia piersią (s.69-81)
	Rozdział 2.	Odciąganie i przechowywanie mleka kobiecego. Wybór odciągania (s.91-103)
	Rozdział 3.	Standard porady laktacyjnej (s.129-141)
	Rozdział 4.	Warianty anatomiczne (s.171-174)
	Rozdział 4.	Wczesniactwo a karmienie piersią (s.379-385)
	Salamończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 2.	2.2 Pierwsze karmienie (s.24)
		2.3 Specyfika laktacji w pierwszych dobach po porodzie (s.25-26)
		2.4 Pozycje do karmienia (s.27-30)
Zajęcia praktyczne 4.	Świetliński J.: Neonatologia. Tom I Warszawa 2021	
	Rozdział 7.	7.5 Stany przejściowe u noworodka (s. 117-123))
	Salamończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2024	
	Rozdział 6.	6.11 Pielęgnacja noworodka podczas fototerapii (s.116-118)
		6.2 Pobieranie krwi do badań przez nakłucie żyły obwodowej (s.99-100)
		6.3 Pobieranie krwi z boczno-przyśrodkowej okolicy poduszki strony pięty (s. 101-102)
		6.5 Pobieranie moczu do badań przy użyciu woreczków jednorazowych (s.106)
		6.6 Wymaz z ucha (s.107)
		6.7 Wymaz z odbytu (s.108)
		6.11 Pielęgnacja noworodka podczas fototerapii (s.116-118)
	Szczapa J.: Neonatologia. PZWL, Warszawa 2022	
	Rozdział 6.	6.1 -6.8 Resuscytacja noworodka (s.89-99)
	Rozdział 7.	7.1 Podawanie leków drogą dożylną przez kaniulę (s. 121-123)
		7.2 Podawanie leków drogą dożylną przez kaniulę przy użyciu pompy infuzyjnej (s. 124-126)
		7.10 Tlenoterapia (143-145)
		9.2 Zasady resuscytacji noworodków (s.167-183)
Zajęcia praktyczne 5.	Świetliński J.: Neonatologia. Tom I Warszawa 2021	
	Rozdział 31.	Twoja praca na oddziale neonatologicznym. Trudne pytania (s.417)
	Salamończyk M., Łozińska-Czerniak A., Dmoch-Gajzlerska E.: Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. PZWL, Warszawa 2023	
	Rozdział 4	4.3 Noworodki urodzone przedwcześnie - wcześniaki (s.63-64)
	Rozdział 4.	

Warunkiem zaliczenia przedmiotu neonatologia i opieka neonatologiczna w KNiITN jest:

- obecność na wszystkich zajęciach dydaktycznych z uwzględnieniem e-learningu (ćwiczenia, zajęcia praktyczne, wykłady),
usprawiedliwione nieobecności na zajęciach praktycznych wymagają odrobienia zajęć z inną grupą (lub w innym trybie ustalonym przez kierownika jednostki lub osobę przez niego wyznaczoną) nie później niż do końca semestru,
- nie ma możliwości odrabiania zajęć w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionych,

- przygotowanie teoretyczne do zajęć dydaktycznych:
 - ćwiczenia - wejściówka 5 pytań = 5 punktów – zaliczenie 60% czyli 3 punkty
 - ćwiczenie - weryfikacja wiedzy 5 pytań = 5 punktów – zaliczenie 60% czyli 3 punkty
 - zajęcia praktyczne – wejściówka 5 pytań = 5 punktów – zaliczenie 60% czyli 3 punkty
 - zajęcia praktyczne- weryfikacja wiedzy 5 pytań = 5 punktów – zaliczenie 60% czyli 3 punkty
- samodzielne przedstawienie opisu przypadku klinicznego z uwzględnieniem planu opieki, problemów i realizacji planu opieki.
- zrealizowanie procedur praktycznych zgodnych z tematyką ćwiczeń i zajęć praktycznych oraz uzyskanie wpisu w dzienniczku umiejętności (wpisu dokonuje osoba prowadząca zajęcia),
- złożenie dzienniczków umiejętności w KNiITN (wpisu dokonuje Kierownik KNiITN prof. dr hab. n. med. Marek Szczepański),
- uzyskanie oceny pozytywnej z testu egzaminacyjnego 50 pytań.

Konsultacje w Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka odbywają się w **każdy pierwszy poniedziałek miesiąca w godz. 14.00-15.00.**

Osoba konsultująca: dr n. o zdr. Barbra Bebko; telefon kontaktowy: 792606082.